

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Quæstio I. Quid, & quotuplex sit Matrimonium, & quæ Bona ipsius?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Et a necessitas contactus physici materiae ad validitatem Ordinis, ex nulla Lege, vel claro textu conitatur; ergo non est asserenda.

Declaratur,
hoc amplius,

69. Addit tamen non immerito Mairius *Disp. 19. Theol. Mor. num. 26.* hoc intelligendum esse de tali contactu morali, quo quis saltem mediatè tangit materiam Ordinis, tangendo v. g. manum Episcopi materiam porrigentis: nam sola ostensio, seu Porrectio materiae, absque ullo contactu physico, saltem mediato, non videtur sufficere. Unde & Clemens VIII. aliquos sic ordinatos, sub conditione reordinari præcepit, prout citatus Mairius refert.

DISTINCTIO XIII.

De Sacramento Matrimonij.

QUÆSTIO I.

Quid, & quotuplex sit Matrimonium, & quæ Bona ipsius?

1. **M**atrimonium, quod communiter postremo inter novæ Legis Sacramenta loco tractatur, à D. Apostolo, ad Ephes. 5. *Magnum Sacramentum* appellatur. Non quidem in eo sensu, quasi sit omnibus alijs novæ Legis Sacramentis præstantius: sed dicitur *Magnum Sacramentum* ratione suæ significationis, eò quòd significet conjunctionem Christi cum Ecclesia; prout idem Apostolus *loc. cit.* exponit, de Matrimonio Fidelium sic loquens: *Sacramentum hoc magnum est: ego autem dico in Christo & in Ecclesia.* Porro *Matrimonium*, juxta nominis ethymologiam, derivatur à *ly*, *mater*, & *munium*, id est, officium: quasi diceretur *matris munium*, eò quòd matri maximè incumbat officium nutriendæ proli, quæ est finis primarius Matrimonij.
2. Matrimonij varia sunt nomina: quandoque enim dicitur *Conjugium*, eò quòd virum ac mulierem sub uno, eodemque quasi mutuo jugo ad servandam fidem, & onera matrimonij sustinenda constituat. Insuper appellatur *Connubium*, & quandoque *Nuptiæ*; & que *Nuptiæ*; eò quòd antiquitus pudoris gratiâ se puellæ obnubarent, seu faciem velarent, dum viris dabantur; exemplo *Rebeccæ*, de qua id ipsum legitur *Gen. 24. & notatur c. Nec illud. 30. q. 5.* Hodie tamen per *Nuptias* propriè intelligitur ipsamet

Matrimo-
niū dicitur
magnum
Sacramen-
tum, cur?

Unde deri-
vetur?

Appellatur
Conjugiū,

Connubiū,
Nuptiæ; &
que propriè
quid?

solemnitas, seu pompa exterior, quæ in contractu matrimoniali communiter adhiberi solet. Et hinc tempore Adventus, & Quadragesimæ, prohibentur celebrari Nuptiæ, hoc est (ut loquitur Concilium Trid. Sess. 24. can. 11.) Solemnitas Nuptiarum: quamvis quocumque tempore Matrimonium contrahatur, c. Capellanus de Ferijs. Tandem Matrimonium solet nonnunquam dici Sponsalia de presenti: verum tamen sub his potius intelligitur ipse contractus matrimonialis, per verba presentis temporis initus. Quod ut melius intelligatur,

Ac Sponsalia de presenti.

3. Advertendum cum Doctore Subtili 4. dist. 26. quest. un. §. de quinta, tria in Matrimonio distingui debere: siquidem aliud est Matrimonium, & aliud Contractus matrimonij, & aliud Sacramentum Matrimonij. Matrimonium est illa obligatio mutua, seu vinculum illud, quo conjuges inter se mutuò indissolubiliter obligati permanent: & sic sumitur communiter Matrimonium absolute prolatum. Contractus matrimonij est ille mutuus actus voluntatum, signis exterioribus sufficienter declaratus, quo conjuges contrahunt Sponsalia de presenti. Et iste contractus matrimonij habet se in ordine ad matrimonium priori modo sumptum, sicut causa ad effectum; siquidem vinculum matrimonij causatur, & oritur ex contractu ipso matrimonij. Tandem Sacramentum matrimonij aliud non est, quam ipsum septimum novæ Legis Sacramentum, seu signum sensibile, ex Christi institutione in dignè contrahentibus causans gratiam ex opere operato. His prænotatis, sic

Hæc tria, Matrimonium, Contractus Matrimonij, &

Contractus Matrimonij, &

Sacramentum Matrimonij, distinguuntur.

Matrimonium, quid?

4. CONCL. I. Matrimonium est legitima maris ac feminae conjunctio, individua vitæ consuetudinem retinens. Ita communis; & habetur tum c. Illud. §. fin. de Præsumpt. tum §. 1. Instit. de Patria potestate. Siquidem Matrimonium non ad tempus durat, sed quantum est ex natura contractus & quoad propositum seu intentionem contrahentium, debet contrahi in perpetuum, sive pro toto vitæ tempore: quidquid sit, an in certis casibus, atque autoritate Divinâ, denuò possit dissolvi, nec

(a) De hoc infra Qu.

5. CONCL. II. Matrimonium rectè dividitur in legitimum, & consummatum. Ita communis. Matrimonium legitimum dicitur illud, quod legitimo consensu inter personas habiles, seu jure non impeditas, constitutum est. Et dicitur, legitimum: quia juxta leges factum est. Et tale Matrimonium datur non solum inter fideles baptizatos, sed etiam fuit olim ante

5. per 10. Matrimonium dividitur in Legitimâ,

Xxxxxx 2. Chri.

Christi adventum, daturque defacto inter Infideles, qui legitime, id est, absque ullo impedimento dirimente, matrimonium contrahunt.

Ratum, &

6. Matrimonium ratum in se includit legitimum, addit vero rationem Sacramenti, per quod majorem firmitatem acquirit: unde illud dicitur *Matrimonium ratum*, quod non solum legitimo modo est contractum, sed insuper est Sacramentum, nondum tamen consummatum. Et tale Matrimonium ratum datur duntaxat inter Fideles baptizatos, non vero inter Infideles; sicut habetur c. *Quanto*, de *Divortijs*, ibi: *Et si matrimonium verum inter infideles existat, non tamen est ratum: inter fideles autem verum, & ratum existit.*

Consummatum, & quid?

7. Tandem *Matrimonium consummatum* dicitur, quod accedente reali corporis usu, seu copula carnali inter conjuges est completum, & consummatum.

Matrimonium, est Sacramentum nove Legis.

8. CONCL. III. Matrimonium inter Fideles baptizatos contractum, est unum ex septem nove Legis Sacramentis, à Christo Domino institutum. Ita Fides Catholica; estque definitum non solum in Concilio Florent. sed etiam Trid. *Seff. 24. can. 1.* ibi: *Si quis dixerit, Matrimonium non esse verè & propriè unum ex septem nove Legis Sacramentis à Christo Domino institutum, sed ab hominibus in Ecclesia inventum; neque gratiam conferre: anathematus.* Idem probatur ex perpetua traditione, ac sensu Ecclesiæ.

Quando id à Christo institutum sit?

9. Quæres, quo tempore Christus instituerit hoc Sacramentum? Resp. cum Scoto 4. *dist. 26. §. de primo.* Sanchez *lib. 2. de Matrim. disp. 4. n. 5.* & alijs, verisimiliter id contigisse tunc, quando Christus *Matth. cap. 19.* approbavit contractum matrimonij, eo modo quo primitus à DEO institutus fuerat *Genes. c. 2.* & subjunxit *Quod DEUS conjunxit, homo non separet.* His siquidem verbis Christus Dominus, ut Auctor Legis Evangelicæ, videtur elevasse contractum matrimoniale ad rationem Sacramenti: ita ut ly, *Quod DEUS conjunxit*, denotet, DEUM non præcisè instituisse contractum matrimoniale, sed conjunxisse ex tunc gratiosè per institutionem Sacramenti, concomitantis illum contractum matrimoniale: nam alibi planius non invenitur institutio hujus Sacramenti.

Qua ratio ne jam antea fuerit institutum?

10. Dices. Matrimonium à DEO fuit institutum jam ab initio Mundi, & in statu Innocentiæ, *Genes. cap. 2.* ergo non primum post Adventum Christi Domini in carne passibili. Resp. distinguendo antecedens: Matrimonium fuit institutum jam
ab

Ab initio Mundi, in ratione contractus indissolubilis, atque in ordine ad officium naturae, & legitimam propagationem generis humani, conceditur: in ratione Sacramenti, hoc est, signi efficacis dignè recipientibus conferentis gratiam ex opere operato, negatur antecedens; & eodem modo distinguitur consequens.

11. CONCL. IV. Matrimonium in Lege veteri, sicut & Matrimonium inter Infideles defacto contractum, non obstante, quòd sit legitimum, atque validum in ratione contractus, nihilominus non fuit, neque est Sacramentum. Ita communis. Tum quia Matrimonium est unum ex septem novae Legis Sacramentis, à Christo Domino institutum, uti definiuit Concilium Florentinum in Decreto Unionis, ac Tridentinum Sess. 7. can. 1. & Sess. 24. can. 1. Tum quia Baptismus est janua omnium Sacramentorum Legis Evangelicæ; & consequenter, quotquot necdum fuerunt baptizati, exiunt incapaces ipsorum.

Olim non fuit Sacramentum, neque defacto est inter Infideles.

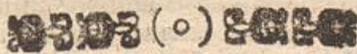
12. Quæres, quæ sint Bona matrimonij? Resp. breuiter cum Magistro Sententiarum 4. dist. 31. & communi Theologorum. Tria principaliter sunt Bona matrimonij, videlicet Fides, Proles, & Sacramentum. In Fide attenditur, ne post vinculum conjugale cum alio, vel alia coeatur. In Prole, ut amanter suscipiatur, & religiosè educetur. In Sacramento, ut conjugium non separetur; & dimissus, vel dimissa, nec causâ prolis alteri jungatur. Concordat Concilium Florentinum loc. cit. ubi ait: Tria sunt bona matrimonij. Primum, proles suscipienda, & educanda ad cultum DEI. Secundum, fides, quam unus conjugum alteri seruire debet. Tertium, indivisibilitas matrimonij, propter hoc, quòd significet indivisibilem conjunctionem Christi & Ecclesie.

Bona Matrimonij quæ?

13. Et hæc intelligenda sunt de tribus peculiaribus, & principalibus Bonis, sive effectibus Matrimonij. Tum quia illud habet alios quosdam effectus minùs principales, utputa remedium vitandæ incontinentiæ post lapsum, juxta illud Apostoli 1. Corinth. 7. Melius est enim nubere, quam uri, & hujusmodi. Tum quia Matrimonium ut Sacramentum confert gratiam ex opere operato (b) quamvis hic effectus sit communis omnium Sacramentorum, & non peculiaris soli Matrimonio.

Alia ejus Bona, sive effectus.

(b) Ut dicitur in Tr. 14. Dist. 2. n. 5. & seqq. ac n. 15.

Xxxxxx 3

QUÆ.